

Sygn. akt I CZ 56/07

POSTANOWIENIE

Dnia 30 maja 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Barbara Myszka

w sprawie z powództwa Stowarzyszenia [...]

przeciwko A. Spółce z o.o. w W.,

M. Z. i K. S.

o ochronę dóbr osobistych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 30 maja 2007 r.,

zażalenia strony powodowej

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 stycznia 2007 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Na skutek apelacji powoda Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2006 r. zmienił oddalający powództwo wyrok Sądu Okręgowego w W. w ten sposób, że między innymi zobowiązał pozwanych [...] do zamieszczenia w czasopiśmie P. w terminie 14 dni od uprawomocnienia się wyroku oświadczenia następującej treści: „Wydawca czasopisma P. [...], M. Z. i K. S. przepraszają Stowarzyszenie [...] za to, że naruszyli dobre imię Stowarzyszenia w opublikowanym w nr 4/2003 czasopisma P. artykule pt. „Stowarzyszenie do robienia kasy” podając nieprawdziwe informacje o jego działaniu i wywołując u czytelników przekonanie, że wpływy inkasowane przez Stowarzyszenie na podstawie art. 20 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych są dzielone dowolnie pomiędzy członków Stowarzyszenia, a nie w wyniku stosowania kryteriów określonych w regulaminach”.

W skardze kasacyjnej Stowarzyszenie zaskarżyło wyrok w pkt I/1 sentencji, w części dotyczącej tytułu prasowego, w którym pozwani zobowiązani zostali do zamieszczenia przeproszenia powoda za naruszenie jego dobrego imienia zarzucając, że Sąd zobowiązał pozwanych z urzędu do zamieszczenia tego ogłoszenia w czasopiśmie, które już w chwili wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w dniu 2 listopada 2005 r. nie było wydawane, zamiast żądanego zobowiązania do zamieszczenia tego oświadczenia w Gazecie Wyborczej. Od skargi została uiszczona opłata 600 zł.

Na wezwanie Sądu Stowarzyszenie wyjaśniło, w piśmie procesowym z dnia 5 stycznia 2007 r., że opłata ta została uregulowana od skargi kasacyjnej skierowanej przeciwko pozwanej A. sp. z o.o.

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2007 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną wniesioną w stosunku do pozwanych M. Z. i K. S. W uzasadnieniu podniósł, że nieopłacenie skargi kasacyjnej w pozostałym zakresie powoduje jej częściowe odrzucenie na podstawie art. 130² § 3 k.p.c. i art. 398⁶ § 2 k.p.c. Wbrew bowiem obowiązkowi uiszczenia opłaty w stosunku do każdego z pozwanych, powód nie opłacił skargi kasacyjnej prawidłowo w całości (trzykrotnie po 600 zł) a tylko w części (wyłącznie w stosunku do jednej pozwanej A. sp. z o.o.).

W zażaleniu pełnomocnik Stowarzyszenia wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia, zarzucając, że treścią wyroku objęty został wspólny obowiązek pozwanych dotyczący oświadczenia prasowego. Więż jaka łączy zobowiązanie do publikacji z treścią oświadczenia wyklucza, zdaniem skarżącego, odrębne traktowanie każdego z pozwanych. W tym wypadku jest jedno zobowiązanie i dlatego nie została uiszczona opłata w wysokości trzykrotności kwoty 600 zł. Wskazał także, że wskazany przepis art. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm., dalej u.k.s.c.) stanowi wyjątek od zasady stosowania jednej opłaty w postaci oddzielnej opłaty od każdego zobowiązania.

Niezaskarżonym postanowieniem a dnia 19 lutego 2007 r. Sąd Apelacyjny odrzucił to zażalenie w części dotyczącej pozwanego M. Z.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obowiązek złożenia przez wydawcę redaktora naczelnego i autora materiału prasowego oświadczenia o przeproszeniu za naruszenie dóbr osobistych spowodowane opublikowaniem tego materiału nie jest obowiązkiem wspólnym a konsekwencji od każdego z pozwanych istnieje obowiązek uiszczenia przez powoda oddzielnej opłaty (art. 4 ust. 1 i art. 8 u.k.s.c.). O tym jaki rodzaj współuczestnictwa procesowego łączy kilka podmiotów występujących po tej samej stronie stosunku prawnego, decydują przepisy prawa materialnego, stanowiące podstawę dochodzonych roszczeń. Przepis art. 38 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r.- Prawo prasowe (Dz.U Nr 5, poz. 24 ze zm.) precyzuje kto i za co odpowiada. Stanowi on, że odpowiedzialność cywilną za naruszenie prawa spowodowane opublikowaniem materiału prasowego ponoszą autor, redaktor i wydawca, oraz że ich odpowiedzialność, ale tylko majątkowa jest solidarna. Gdy naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową, nastąpiło w wyniku działania autora, redaktora i wydawcy, w istocie każda z tych osób odpowiada za swoje własne, odrębne działanie co wyjaśnił już Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 lipca 2004 r., V CK 675/03 (OSNC 2005, nr 7-8, poz. 135). Autor publikacji ponosi odpowiedzialność za napisanie i skierowanie publikacji do druku. Redaktor naczelny za dopuszczenie do opublikowania takiego,- tj.

naruszającego dobra osobiste materiału, a wydawca z tego względu, że ma faktyczny i twórczy wpływ na charakter czasopisma. Każda zatem z tych osób ponosi odpowiedzialność w granicach określonych w ustawie odrębnie dla każdej z nich. Z tego względu należy stwierdzić, że więź procesowa tych osób w zakresie dochodzonego roszczenia niemajątkowego nie jest współuczestnictwem materialnym, choć co do odpowiedzialności majątkowej stanowi solidarność (por. odpowiednio uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r., III CZP 13/05, OSNC 2006, nr 3, poz. 46).

Z tych względów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c.).